

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego H. S.
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego
przy udziale Prokuratora Generalnego, Zastępcy Przewodniczącego Państwowej
Komisji Wyborczej i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w G.
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 10 lipca 2019 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

H. S. wniosła protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r., a których wynik został ogłoszony w dniu 27 maja 2019 r., wskazując na nieprawidłowości, które miały miejsce w trakcie wyborów, a polegały na naruszeniu jej dóbr osobistych i cielesnych. Wnosząca protest domagała się rozpoznania i ukarania osoby reprezentującej Komitet Wyborczy, która miała się owego naruszenia dopuścić.

W odpowiedzi na protest Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie go bez dalszego biegu, wskazując, że protest nie spełnia warunków określonych w art. 241 Kodeksu wyborczego.

W odpowiedzi na protest Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej wskazał, iż wnosząca protest nie sformułowała w nim jakiegokolwiek zarzutu przestępstwa przeciwko wyborom oraz nie wskazała żadnego naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego. Zauważył, że H. S. nie kwestionuje też ważności wyborów ani nie podważa ważności wyboru jakiegokolwiek posła do Parlamentu Europejskiego. W ocenie Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej zarzuty protestu opierają się na opisie incydentu, do którego miało dojść pomiędzy wnoszącą protest a jednym z członków obwodowej komisji wyborczej – sprawa została zgłoszona Policji, która, jak wynika z treści protestu, była też obecna na miejscu zdarzenia. Z uwagi na powyższe Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu – jako niespełniającego wymogów formalnych.

W odpowiedzi na protest Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w G. podniósł, iż wniesiony protest nie formułuje zarzutów mogących stanowić kodeksową podstawę zakwestionowania ważności wyborów, nie zawiera wniosków dowodowych, a także nie wskazuje na wpływ podnoszonych nieprawidłowości na wynik wyborów. Wobec powyższego Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w G. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu – wobec niespełnienia wymogów z art. 241 Kodeksu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 241 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 684; dalej: k.w.) protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Art. 241 § 3 k.w. stanowi, iż wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Stosownie do art. 243 § 1 k.w. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający

warunków określonych w art. 241. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Zgodnie z art. 336 k.w. do protestów wyborczych i postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego stosuje się odpowiednio przepisy art. 241-246.

Relevantny z punktu widzenia niniejszej sprawy jest także art. 82 k.w., którego § 1 przewiduje, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Art. 82 § 3 k.w. stanowi z kolei, iż protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, przepis art. 243 § 1 k.w. odsyła do treści całego art. 241 k.w., a zatem do wszystkich jednostek redakcyjnych tego przepisu. Należy zatem stwierdzić, że wynikająca z normy prawnej zawartej w art. 243 § 1 zd. 1 k.w. sankcja w postaci pozostawienia protestu bez dalszego biegu dotyczy sytuacji, gdy protest pochodzi od osoby niewymienionej w katalogu podmiotów uprawnionych do dokonania tej czynności, zawartym w art. 82 § 3 k.w., lub został wniesiony z naruszeniem terminu przewidzianego w art. 241 § 1 k.w., bądź też nie spełnia wymagań formalnych stanowiących konstrukcyjne elementy protestu, określonych w art. 241 § 3 k.w., tj. gdy wnoszący nie formułuje zarzutów oraz nie przedstawia lub nie wskazuje dowodów, na których opiera swoje zarzuty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2015 r., III SW 119/15).

W pierwszej kolejności zważyć należy, że wnosząca protest H. S. nie domaga się stwierdzenia przez Sąd Najwyższy nieważności wyborów do Parlamentu Europejskiego. Już tylko z tej przyczyny jej protest winien być więc

pozostawiony bez dalszego biegu – skoro brak w nim niezbędnego elementu, konstytuującego i stanowiącego istotę protestu przeciwko ważności wyborów, jakim jest żądanie stwierdzenia nieważności owych wyborów.

Wnosząca protest w jego uzasadnieniu powołuje się na nieprawidłowości, które miały miejsce w trakcie wyborów, a polegały na naruszeniu jej dóbr osobistych i cielesnych. Zważyć jednak należy, że nieprawidłowości takie – o ile rzeczywiście miały miejsce, H. S. nie przedstawiła ani nie wskazała bowiem żadnych dowodów na ich potwierdzenie, uchybiając tym samym obowiązkowi wynikającemu z art. 241 § 3 k.w. – nie mogą stanowić podstawy protestu wyborczego. Jak wynika z art. 82 § 1 pkt 1 k.w. podstawą wniesienia protestu może być tylko popełnienie ściśle określonych przestępstw przeciwko wyborom, stypizowanych w rozdziale XXXI Kodeksu karnego – sformułowany przez H. S. zarzut popełnienia przestępstwa, polegającego na naruszeniu jej dóbr osobistych i nietykalności cielesnej, nie może zatem stanowić podstawy protestu wyborczego.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 k.w. w zw. z art. 336 k.w., orzekł jak w sentencji postanowienia.